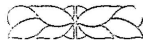

Il Fiġġud ta' s-sur Naz

Gummiċċja f'Att Uiehed

TA

PATRI B. M. LA LETA S. J.

miguta bil malti minn

ALF. M. GALEA.

FUK IL PALC

NAZIU — *Jaghmilha tajjed*

PAULU — *Purcratur tieghu*

GINESIU — *Camrier*

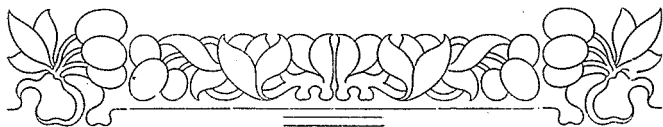
BASCAL — *Còc*

CHELINU — *Tabib*

Spettur tal Pulizija

Żeuġ contistabbi, li ma jitchellmaw

Sala b'mejda, sigġu tal brazzi u sigġijiet.

IL FISSUD TA'S-SUR NAZ

CUMMIEDJA F'ATT UIEHED

L'EUUEL XENA

GINESIU *uħdu*

(*B'libsa f'idu u li xcupilja*) Din m'hix ħajja! Ġinesiu minn haun! Ġinies minn hemm! Ġinies minn fuk! Ġinies minn isfel! Din x'ħajja hi din? Jecc nibkġħu sejjrin hecc, Ġinesiu jitlef rasu, Ġinesiu dlone għall Uiedincita! Jakau x'ħasbuni?... tal ħadid?... Imma, hecc sejjra; x'irid icun! Id-dmġr tiegħi jaħtieġ nagħmlu, mkār taka' id-dinja: Ġinesiu rage!; ma haunx għalih! (*isaffar*): U chemm hi sbejħa — F'is-sèma il cheucba — Uara l'ir-riefnu — Tbiegħed u mār!... — Għall dac li xogħol, saħħa, seba' saħħjiet; fl'aħħar mill aħħar, bħala seftur li jien, jeħtieġli naħdem, neun ma mġn neun... Izda, le ma niflaħ iżjed għalih dan il Purcratur!.. dejjem għandu x'igħid b'dac il-lsien u jakta; u dac Bascal, mbagħd, x'ingħidu għalih?... Le, le, din m'hix ħajja! Li ma chienx

ghax is-sur Nâz ragel tuajjed u ta mîn ihobbu, chiecu îli li tlakt! Imma, dan is-sîd tiegħi, zocera; għandu, iva, l'iblah tiegħu, ta rasu; mill bkija, għagina. Ahjar li ma nzertax hece tuajjed; li chien fuk tiegħu, għall ankas dauc iż-żeuġ banavolji ma jamghlux bih l'iridu: molħom f'ixxalar, u is-sur Naziu ihallas! Bhalchiecu m'hux lilu! Kegħdin jixorbulu demmu, u ankas biss ma jitniffes!... Din xi fuieħa hi?... (*jiersak uara il bieb jissamma*) Seu seu chif eghnellu; arahom x'jixxalau!... din fuieħa, eh?... Halli għalihom! Tagħhom id-dinja! Li għall ankas jistednuni darba... darba uahda biss!... Minn għalija... ma contx immur magħhom, ghax m'hux hece għandu ieu; dan m'hux xierak... Arahom, arahom ftit x'ileghilgu! Oġja għalihom, tagħhom id-dinja! Li cont jien sîd id-dâr... Dejjeu jiltakgħu x'hin jafu li is-sîd, da ix-xih aeca, i-un f'is-sodda, ghax sicuit jisgħol is-sur Nâz! Iss!... X'inhuma ipas-pru u iġhidu bejniethom? Uhm!... Mîn jâf?... velenu?... għall mîn... Fl'imbit?... Illum?... L'is-sîd?... Għalih coss, il biċċa! Ah, elieb l'intcom! nkeghedcom jien!... Reskin l'haun (*jarja jak-bad jixcupilja il libsa li għandu f'idu*) Għin ruheċ, Ginies, u ara titniffes! (*isaffar*): U chemm hi sbejha — F'is-sèma il cheucba — Uara l'ir-riefnu Tbiegħed u mâr! — U chemm hi sbejha...

IT-TIENI XENA

PAULU u GINIES

P. (*mdahdah*) X'int tagħmel hemm, hmâr?

G. Jien?... Kieghed nahdem chif tarani!

P. Irrid nâf x'int tagħmel haun dal hin?

G. Chif?... m'intix tarani?

P. Kieghed nara, iva, kieghed titgħażzen!

G. Chif? dan telf ta żmien issejjaħlu, dan?... Mîn tridu jakelgħu dan ix-xiber u nofs tajn minn fuk di'l libsa?... Hux xogħol, jakau, tomgħod il pulpetti u tlegleg l'imbit?...

P. Tâf x'inhu xogħol?... nilagħblec dakka!

G. Xogħol sabieh dan tiegħec! Nifrahlec!

P. Sicchet dac il-lsienee!

G. Arani sicchet!

P. Żinzill ta bla râs l'int, tâf x'nâf nghidlec...

G. Jakau?

P. Li haun ma'ssaddatx.

G. Cont ili nafu dan? Uh! chemm ili nafu! Għax haun, jeu jien nitlef rasi... jeu haddieħor...

P. Xi trid tgħid issa?

G. Xejn!... xejn!...

P. Jeu xejn, jeu xihaġa. Tchellem!

G. Cont sejjer ngħid li jien cont iblah għall mija u darba, x'hin mort dħalt f'din id-dâr fejn taħ chem int!

P. Iva, kieghed tgħid is-seuua; għax coss! int iblah cont, u iblah għadec.

G. (*jia cupilja u sejjer icania*) U chemm hi sbejha — F'is-sèma il cheucba...

P. Iscot, ked nghidlec!

G. (*jissocta bħal kàbel*) Uara l'ir-riefnu — Tbiegħed u mâr!

P. (*ikegħedlu idu fuk ħalku*) Iscot, sejjer tkajjimlì l'is-sinjur!

G. (*iuarrablu idu bla ma jittiesef*) Hua is-sinjur

- m'hux rieked... is-sur Nâz mkajjem... u ir-rieħa tal mixui, xamma' ucoll.
- P. Itlak il barra... issa... da'l uakt!
- G. Sid id-dâr kalli xort'oħra.
- P. X'kallec is-sinjur?
- G. Kalli nibka miegħu!
- P. Għalfejn kallec tibka, ħmâr? biex euuilla timlielu issala bil għabra?
- G. (*bħalliecu m'hux lilu*): U jiena innaddafha, issala... xejn la tiddejjak, tât! (*u jakbad ifarfar il mejla u is-siggijiet*).
- P. Imma chemm, int iblah! Ma stajtx?...
- G. (*ifarfar dejjem u icanta taħt il-lsienu*) U chemm hi sbejħa — F'is-sèma il cheucba — Uara l'irriefnu — Tbiegħed u mâr!
- P. Ma niflaħx iżjed! Nħossni mbakbak!... Għidli, Ginies, dan il ferħ collu tiegħec illum, x'chien?
- G. Ferħ, jeu m'hux ferħ! Hua l'għasfur ġo'l kâfas, taħseb int l'igħanni dejjem għax ferħan? U chemm hi sbejħa — F'is-sèma il cheucba...
- P. Ma niflaħx iżjed; âf... nicsirlec snienec!
- G. Sur Paul tiegħi, snieni nambieħom, u il-lsieni actar u actar, biex teun tât!
- P. Iva, seuaa kiegħed tgħid! tambieħ dac il-lsienec liex tigi ticsrilna rasna b'dan il għâna chiesah tiegħec! U snienec, mbagħd, tambieħom biex tiecol il ħobz ta xejn! Għax int titgħazzen, u taħseb li ked taħdem!
- G. Iva, iva, sur Paul. Għax jien... m'hux il ħobz biss niecol talli nitgħazzen; iżda, filgħodu, uakt li is-sinjur icun għâdu rieked, niecol dac il bistic ifuħ igħaxxkec u nixrob dac l'imbit...

- P. Dan nista nagħmlu jien biss, bla ma tindaħalli
xejn, smajtni? Għamiltu dac li chellec tagħmel?
Chemm ser iddum tfarfar din il libsa?
- G. Spiċċajt, spiċċajt!
Itlak, mela, u uarrab iss'issa m'is-sala.
Nitlak, iva, u dlone inuarrab m'is-sala (*igħajjeb
lil Paulu*). Ha! ħa!
- P. Chif?... Dan lili?... (*sejjer b'is-siek*).
- G. (*jaħtaflu sieku u iżommha f'arja*) Ifta' għajneċ,
sur Paul... nelelè... tifhimni!
- P. Itlak, ked ngħidlec! Ma tistħix?...
- G. Ha! ħa! ħa!
- P. Barra minn haun!
- G. Immur, iva, arani sejjer! Ftacar, imma, ati
b'is-siek lil xi chelb, nelelè...
- P. Barra, ked ngħidlec! (*Ginesiu jittaklu sieku*) Kabel
il-lejla, jaħtiegħlec tmur għall xogħloc, smajt?
- G. Narau, imma, mîn minn'na icollu jittlak u imur
għall xogħlu!
- P. Jien, hux, trid tgħid? Jien, il purcratur?
- G. Int li int, u purcratur, u gvernatur, u imperatur,
u, colma trid!
- P. Puh, għalie!
- G. (*bil kima collha*) Venerabbli!
- P. Issa nkegħdec jien ma sîd id-dâr; daluakt nuric
mîn hu is-sur Paul ta Mnajdra.
- G. Saħħa sur Paul ta Mnajdra!
- P. U biżżejjed; iva, ma tarax l'int niekes?
(*lilu in-nifsu*) Hua issa nuric jien, sur Paul tal
idra! (*icanta*): U chemm his bejħa — F'is-sèma
heucba... (*jibka sejjer icanta*).

IT-TIELET XENA

PAULU *uaħdu, u mbağħd* BASCAL

- P. Xi bniedem! u uiċċu chemm igħinu! Lili igħaj-jarni hecc? miegħi igħib ruħu hecc! U issa nurih!... Tara x'jigifieri mita sîd id-dâr icun balalu bħal dan ix-xiħ u iblah ta's-sur Nâz! Iziegħel bih, jinlielu rasu, għax jidhirlu li aħjar minnu ankas ħadd ma jista jakdih, u arah il Ġinies jatih b'is-siek!... Ħakku l'is-sur Nâz; ħakku talli igħib ruħu ma seftur bħalchiecu min jâf x'laħak!
- B. (*bil ħatar f'ïdu, ihedded*) X'inkàla, sur Paul?
- P. X'inkàla?... x'inkàla! Li cont tâf, Bascal!
- B. Gejt bil ħatar f'ïdi, biex jecc katt...
- P. U tasseu li ħakku taptipa dac il fissûd!
- B. Mîn?
- P. Ġinies!
- B. Jakau, x'għamillec?
- P. Tgħajjir, theddid, minn collox, Bascal!
- B. Chif? lilec hecc?... Għarraf l'is-sur Nâz...
- P. Gibtha int, Bascal! Offja għalie, chemm tinkàla! Lilu, lilu?... Arani sejjer ngħidlu din is-siegħia l'is-sur Nâz, daks chemm għandu rasu minlija b'dan Ġinies tiegħu, il figatell ta kalbu! Fuk hecc li Ġinies ma jibza minn ħadd, għax jâf li is-sinjur izomm miegħu! Ara x'kallec! iva, mûr igzâh l'is-sur Naziu!
- B. Imma, għax takta kalbec, Paul? Ma tridx uisk biex l'is-sinjur tfehmu min hu dan Ġinies, dar fissûd tiegħu...
- P. Ma nifhimx xi trid tgħid biha din!

B. Ilkagħlu mill euuel; urih l'is-sinjur x'mâr għamel dahhal il lifgħa f'commtu. Bezzgħu!

P. Haun nehlu! Chif tridni nagħmel biex nhauwad dil borma?

B. U tistaksi lili? U mâr!... Jien nâf nhauwad il borom tal cheina; imma, int tgħallimni nhauwad xi borom oħra. Bħalchiecu, tgħid ma tâf tpassparlu hrifa ...iddahallu berghud go uidintu...

P. Gibtha int! Iva, hecc nagħmel!

B. Tiftacar, hux, mita hlisna minn Vitor, il fegatell l'is-sinjur chellu kâbel dan Ginies? Tiftacar, xejn, chif hlisna minnu?... Għidlu, bħalchiecu, li Ginies iteftflu f'is-senduk... int tâf, hux, chemm jibza mill hallelin is-sur Nâz!

P. Din tajjba uisk! L'actar jec: is-sinjur jintebaħ bil flûs li nteffulu aħna!

B. U iva!

P. Mela, nibkgħu hecc, Bascal; jec: is-sinjur jinduna li naksulu il flûs... inuahħlu f'Ginies.

B. Ftehemna! imma, jidħolli ħsieb... min jâf...

P. Mniex kiegħed tibza, Bascal?

B. Aħna nafu l'is-sinjur f'it-testment chitbilna il piazza, hux? Issa, kiegħed ngħid, jec: katt jigi fiha li aħna...

P. U le! daun xi bluhat huma! Fejn mort b'moħħoc? Chif tridu katt jigi jâf li...

B. Bizzejjed li xi darba nixorbu xi kâtra zejжда...

P. Puh! dak: chemm għandu mbît tajjeb is-sinjur, ma jista katt jitelgħelna f'rasna! Le, le, ħallie minn dan iċ-ċajt ta moħħoc.

B. La tgħidli hecc... nemmnec!

P. Haġa biss għandna li nistgħu naħbtu ħazin

- magħna. Dan is-sinjur tagħna, donnu dejjem sejjer imut, u ma imut katt! Sejjer ighix daks Noè jcu actar minnu!
- B. Għandu icun li tassew m'hux ser imut!
- P. Dac ix-xiħ ser jidfin'na it-tnejn!... U mbaqqid jecc jilħak jigi haun in-nepputi tiegħu... u jecc dan jitlagħlu jati dakka ta għaju l'it-testment u igherfxilna collox, x'nagħmlu?
- B. Biex ngħidlee, dan ma għaddelx minn moħħi!
- P. Narau, mela, x'għandna nagħmlu, bla telf ta żmien xejn. Għax, ma tafx x'jobromlu iħassar it-testment u idaħħal magħna lil dac l'imbierec ta Ginies...
- N. (*minn barra*) Paulu!... Paul!
- P. Is-sinjur!... Għaggel, isa, Bascal, u mûr ixħetlu nascata loppju f'imbit.
- N. (*minn barra dejjem*) Paulu!... Ginies!... (*jisgħol*)
- P. Ara chif tagħmel, Bascal, ibagħtu b'xi kàdja lil Ginies... għaggel imma...
- N. (*minn barra, u dejjem b'leħen maħnuk*) Paulu!... Ginies!... Bascal!... (*jisgħol actar bil karui*).
- P. (*ighajjat*) Daluakt! miegħec jien! (*lil Bascal*) Iva, mita ser imut? Int ara x'għandec tagħmel!

IR-RABA' XENA

NAZIU bil bariola, u il jacchetta bil maklub.

- P. (*imxer jilkygħu*) Haun jien, sinjur.
- N. Imma x'għandcom intcom? Nsejjhilcom... nakta nifsi ngħajjat... (*jisgħol*) u ħadd ma iuegibni!
- P. Sur Nâz, aħfirli jecc...

N. U x'naħfrileom, naħfrileom ? Donneom ma tisim-
ghux... dejjem xorta intcom! Ilcoll xorta uaħda !

P. Imma, jien...

N. Int u l'ohrajn, u ilcoll xorta uaħda !... Mita
is-sinjur isejjaħ, itilku mn'idejcom, u bilgri
morru arau x'irid !

P. Imma, cun aħf...

N. Ma għandecx għax tokgħod tghidli... ilcoll...

P. (*libu in-nifsu*) Aħjar nħallih igħid ! daluakt
tarah igħaddilu !

N. Il... ilcoll chemm, intcom... moħħcom fl'ichel,
f'ix-xalar, u lili tħalluni...

P. Jien, sinjur ?...

N. Iva, int u it-tnejn l'ohra, it-tlieta... (*jisgħol*)
xorta. Aħ ! ktajt nifsi !... ktiltuni bil għali !...

P. (*b'it-tmelis*) Lili, daks chemm nħobbox, sinjur,
lili tghidli hecc ?

N. (*bil ħleuwa*) Imma, jecc nsejjaħ u nsejjaħ... u...

P. Jien nixxala ?... jien moħħi fl'ichel... Ili mie-
għec daun is-snîn collha, u hecc issa sejjer nit-
ħallas ?...

N. (*bil ħleuwa*) U iva ! u iva ! għax tieħu għalija,
Paul ?

P. Lili, mela, tghid hecc, sinjur ; lili... li għalio nati
ħajji ?

N. Nâf, nâf, Paul ! Int... int, mela, tieħu għalija ?
(*jisgħol*)

P. Għax, jaħsra, sinjur, dauc il cliem tiegħec...
nifduli kalli.

N. (*itaptaplu fuk spaltu*) Paulu, Paulu !... Ara katt
taħseb li ma nħobbox, tâf ! Neuuilli, trid, dac
il flixcun ta'd-duwa (*Paulu igibulu*) Din is-sogħla

- li għandi, katlitni... (*jisgħol u imur jinxtched fuk sigġu*) Ah... ma niflaħx iżjed!... Din is-sogħla, daluakt tibgħatni il kàbar (*jisgħol*).
- P. Iva, sinjur, ixrob belgħa uahda ; tghaddilec die is-siegħa.
- N. Daluakt ngħaddi jien, icolli ngħid! Għaliex sa go'l kàbar, naħseb li nibka nisgħol! (*jixrob*)
- P. Mischin is-sinjur! chemm nagħli x'hin narac hecc mħabbat!
- N. Issa nħossni aħjar?... U Bascal fejn hu?
- P. Daluakt igiblec l'ichel.
- N. U dac il miġnen ta Ginies, x'sâr minnu?
- P. Miġnen, għidt, sinjur! Mkâr li chien miġnen biss! Għax int ma tafx x'inhu Ginies!
- N. Jakau, x'kiegħed issa igħaddilec minn moħħoc? X'għandec xi tghid fuku, dac Ginies li dejjem sibtu miegħi coll mita nakbad... (*jisgħol*) nisgħol?
- P. Tajjeb, mela, sinjur; nagħlak ħalki!
- N. Le, le, Paul, għidli. Jecc m'hux iħor, biex nuric li ma hemm xejn milli taħseb fuku.
- P. Collu zejjed; aħjar ma ngħid xejn!... U jecc katt... il kuddiem...
- N. X'inhù?
- P. Xejn! xejn! Ginies tifel tajjeb ħafna, sinjur!

IL HAMES XENA

BASCAL, *u l'oħrajn*

- B. Sinjur, l'ichel...
- N. X'int toħlom b'dan l'ichel ta rasec?
- B. Sinjur... għax ħin l'ichel (*Paulu igħammzu*)
- N. Ħallini minnec: tokogħdx tiesirli rasi iżjed!

- B. Sinjur, ahfirli, mela; ma contx nâf...
N. Jece ma contx tâf, għalfejn gejt iddejjakni?
B. Arani sejjer, sinjur!
N. Iva, mûr, ehlisni; u tiginix iżjed kuddiemi!
B. (*jitchessaħ*) Jece katt nkastec f'xiħaġa...
N. (*bi tbissima ta'd-daħc*) Iva, iva, iva, ser tokgħod
issa titchessaħli!
B. Ahfirli, sinjur!
N. Ghidli ftit, Bascal; Ginies rèġa l'ura mill posta?
B. Ghâd, sinjur! Hua dac... m'hux sejjer igħaggel,
sinjur!
N. Xi trid tgħid biha din? Jakau, int ucoll għan-
dec ħalih?
B. La tridni ngħidlec, sinjur, dac Ginies xejn ma
f'għajni fih...
N. Imma, x'għamlilem? nixtiek nâf!
B. Ma tridx uisk biex tara, sinjur! Għassislu ftit
u xejn u tara li għandu xi fellus f'moħħu...
N. Ghidli li għandec tgħidli, isa, mingħajr daun il
ħafna *paroli*.
P. Trid tâf, mela?... Għax narah sicuit jitniccher
f'camartec.
N. U b'dakshecc?
P. Sicuit naraħ jinnamra ma die il caxxa tal flûs!
N. Chif?... Għandi ħalliel id-dâr, mela?
B. Minn għaliġa, għalhecc daħal miegħec, sinjur!
N. Imma, x'rajtu fih Ginesiu?
P. Ta sicuit camartec, u ixûf... u jiddaunar...
U il-bieraħ, Paul, ma rajnieħx, jakau, bil muf-
tieħ tal camra ta's-sinjur, u...
N. Il muftieħ ta camarti?

- B. Cullu chemm hu, sinjur! (*iħabbtu uara il bieb*) Haun xihadd uara il bieb, sinjur; ser nara mîn giè.
- N. Ah, ħalliel!... X'ħin jigi Ginesiu, ibagħtuli. Bħall issa, mûr.
- B. Li tgħidli, sinjur (*jittlak, u idur jagħmeż lil Paulu*) Geuua ix-xileb!

IS-SITT XENA

NAZIU u PAULU

- N. Mîn katt f'id-dinja chien jobsor għalib: *għol* dan Ginesiu! Ħalliel, ħe! ħalliel!
- P. Għax hua, sinjur, ma tridx timla għaineje żejjed, tarah iħobboc... iziegħel biè...
- N. U issa nkegħdu jien!... Imma, ridt ngħidlec xi-ħaġa... ara chif nsejt! Għajjattlec għall xi ħaġa tal għaġla... u ara chif nsejt!... Tliffutli rasi, intom.
- P. Aħsibha dakxejn uahda, sinjur; u tiftacar.
- N. Bilħakk! Issa nigi fiha x'chienet! Diegu ta Barżlona, egħnelli li sejjer isiefer għâda filgħaxija; kîs li kabel ma jittlak iroddli l'elf u ħames mitt scut li cont sliftu: iz-żmien għalak.
- P. X'tixtielni nagħmel!
- N. L'aħjar, titlak issa u tmur għandu u tfaccru.
- P. Dalħin? x'nâf, sinjur, hux uakt, issa?
- N. Hua x'ħin hu? (*joħroġ l'arloġġ*).
- P. (*lilu in-nisfu*) Issa il froġa!
- N. It-tmienja! U fl'aħħar mill aħħar, dejjem uakt. mita trid niġbor huejjgee.
- P. Imma, ma nafx!... Is-sur Diegu... bħalchiecu, m'hux ta mîn idejġku.

N. Dan collu loghob. Li chiecu hu ma riedx mîn
iħabbatlu il bieb, messu ftacar u ħallas dejnu. Mûr,
isa; itlak u ibka sejjer għandu.

P. Imma, sinjur...

N. Għadec haun! Hsibtec mort!

P. Biex ngħidlec rajtechece magħdur, ma tatnix kalbi..

N. Tarani mgħarrak, hux?...

P. U le... ridt ngħid... bżajt...

N. Iva... nniex bżajt?... Mîn?... X'inhu?...

P. Mohli f'Ginesiu.

N. U le! ħallie minnu!... Jien Captan tal artillerija,
għad li bil piazza, u ma nibza miun ħadd! Tarani
bħalchiecu mgħaxxex, hux? Le, le, din îdi għadha
tiflaħ. U il ħatar li tarali f'îdi, jâf jagħmel tiegħu
ucoll. U jecc katt... (*jokroġ revolver mill bāt u
idauuru għall sîder Paulu*) tifhimni!

N. (*jakbż kabża l'ura mbażża*) X'uaħda din! (*lil
Naziu*) Mela, iva, immur mohħi mistrieħ. Arani
sejjer!

N. Paul, jieu tuajjeb, tâf. Izda, collox f'uaktu u
zmienu. Jecc xiħadd jidhiru... Isa, mûr iġborli
dauc il ħbûb. U xejn la taħseb fija.

P. Sejjer (*uaħdu*) Aħ, dan ix-xiħ, x'râs jiebsa għan-
du... Daulakt nargà l'ura.

IS-SEBA' XENA

NAZIU uaħdu

n l'imberchin ta sefturi, mohħi ħaduhuli!...
(*jokogħd bilkegħda*) Puh, għalihom. Xortija
ma! Imma, chi f jagħmlu l'ohrajn biex jinkdeu

tajjeb? Ma nafx. Daun tiegħi, nħallashom tajjeb, jieclu tajjeb, nħobhom... F'demmhom, tarax!... Dac Vitor li chelli... li għalija ragel... u ma haunx bħalu, ħataffi b'mitejn ukija. Dan l'ieħor... Puh! (*isejjaħ*) Bascal! Bascal! Mġn chien katt jobsor li Ginies?... Hu miegħi għandu x'jaksam! U l'ieħor ma jigix?... (*igħajjat actar bil kawwi*) Bascal! Bascal!... Sejjer itellaħhomli.

IT-TMINN XENA

BASCAL *bi platt, fliacun u tvalja, u NAZIU*

B. Haun jien, sinjur!

N. U int x'mort għibt?

B. Għibtlec x'tiecol, sinjur!...

N. Imma, mġn hu li kallec?

B. Deherli li int għidli, sinjur, x'ħin sejjaṭli.

N. U għax sejjaṭlec, jigifieri iggġb l'ichel?

B. Il ħin chien għadda, u ħsibt...

N. Xi ħsibt, jakau? Tasseu li tlift rasec!... Imma, jien għadni chemm għidtilcom illi illum doncom ftehemtu! Tliffuli mohħi!... U fiex sibt ruħi... u fiex sibt ruħi!

B. Sinjur, iva tiegħi il ħtija!

N. Mela ta mġn ħi il ħtija?... Tridx tgħid illi ħtija tiegħi?

B. Le, sinjur, il ħtija tiegħi. Darb' oħra...

N. Għall ankas, kiegħed tistkarr l'inkastni! (*jibre*)
Sejjaṭlec biex tgħidli jecc Ginesiu reġax

B. U għad jiddauuar, sinjur, għax il posta fil

N. Mġn chien iħabbat il bieb, mela?

- B. It-tifel tal ħajjât.
- N. Itlak fuk il mejda li għandec f'idejje, u mûr g'ibli il capott, għax rzaħt bil bard.
- B. (*jitchellem uahdu, uakt li ikiegħed fuk il mejda*)
Ah! daluakt nitħaddtu... haun loppju... imma...
(*B'ascal jiersak iġhinu jilbes il capott, imma iżommulu bil maklub*)
- N. (*ifittec il emiem u ma isibhomx, u idur neurlat*)
Imma, int għâma illum? Chif tridni nilbsu bil maklub?
- B. Iva!... Ara!... Aghdirni, sinjur.
- N. Hua ta mîn jagħdrec, għax xieħt ġmielec, Bascal; u mohħoc kiegħed iħallie.
- B. (*idahħallu il capott*) Xieħt, iva, kabel iż-żmien!
- N. X'uħud jixieħu kabel il uakt, Bascal; u msieħen, daun b'ix-xiuhija, mohħom iħeffilhom, u xejn actar ma jilħkilhom... Il bieb kiegħed iħabbat, Bascal. Jecc hu Ginesiu, ara li tibagħtu għandi minnufih; smajt?
- B. Iva, sinjur (*jakbad il platt*) Jaħasra, il mixui chesaħlec, sinjur!
- N. Arġa saħħnu! Ma ħsibx, euuilla, illi jien sejjer nitmezmez minn dan, hux? (*Bascal jitolak*) Illum ser tagħkad seua! Uf; xbajt sa mniehri!... Issa jigi Ginesiu... Ginesiu, Ginesiu... ifta'għajneċ nsi-bec ħâti!... Imma, nargâ u ngħid, mîn jâf hux minnu li kaluli fuku? Ma nistagħx nsib sâbar! Ma tinzillix din li Ginesiu ħalliel... Mîn jâf hux għax deħrilhom hece, u m'hu xejn minnu! Il għejra! eħ, din il għejra!... Jarau l'inħobbu... kis-hom chellhom x'igħidu... xi glieda... U die li Paulu ma riedx iħallini uahdi, mîn jâf x'ried ifisser biha!...

Irrid nitchixxef u nara x'biċċa hi din! Nagħmel ta b'ir-ruhi sajjem għall collox, u narau chif ser nibkgħu!

ID-DISA' XENA

GINESIU *jilhej*, u NAZIU

- G. (*ineuwillu ittra*) Saħħa, sinjur. Din il ittra biss chellec... ktajt nifsi chemm grejt.
- N. Ghidli ftit, gratlec xihaġa, Ginies? .. X'għandec?
- G. Sinjur, int chilt?
- N. Sabieħa din, issa! U int, għaliċ m'hux xorta jece jien chilt jeu jece ma chilt?
- G. Le, m'hux xorta uaħda, sinjur!... għax il ġiri li grejt, huejjeg ebar, bil ħsieb li nilħkec u neħilsec minn xi għauġ...
- N. Għauġ?... għauġ?... għauġ?... X'inkàla?...
- G. Imma, int chilt jeu ma chilt, sinjur?
- N. Le!
- G. F'hajjetec!
- N. Iva, nistagħ nâf xi trid tghid biha din? Eħles!
- G. Ma haunx xihadd jissammagħ, hux, sinjur?
- N. Le, ħadd... isa, eħles! (*Ginies inur jagħlak il biċċ*)
Imma, dan il ħafna biża tiegħec, x'inhu?
- G. (*hwa u gejj Vura*) Għax, sinjur... għax...
- N. Iva, trid x tghid?
- G. Mân katt chien jobsor!
- N. X'ma chien x jobsor?... Isa, għidli! Uf!...
- G. Mela, sinjur, uakt li cont kiegħed nixcupilja huejjegec, xammejt fuħa taks.nec... ittauuakt fil

camra tal icheh... u nsib il purcratur u il cõe...
ilefilfu u ileghilgu...

N. Hsibtu jien li ridt tiddieheec bija...

G. Le, sinjur... Iva halli ngħidlec... U għad bakagh...
il cbir għadu gejj!

N. Nâf ngħidlec l'intcom ilcoll hafna hallelin . Auf!
Auf! auf!

G. Iva, ismagħni, sinjur!

N. Għejra!... din tiegħec, għejra! ma stidnux lilec
u gejt tigzahom!

G. U le, sinjur!

N. Ilec tgħaddi iż-żmien bija, Ginies! Ghid le!

G. Uakt li chienu jieclu...

N. Ghidli li għandec tgħidli u ehlišni! għax ...

G. Feħsiehom jilluppjaulec l'imbit, u... la darba
irakkdec, jisirkulec collox.

N. Min?

G. Huma; il purcratur u Bascal.

N. Dan collha klajja tiegħec... Ma tisthix!

G. Kiegħed ngħid is-seuua, sinjur!

N. Iscot, kiegħed ngħidlec! Bizzejjed!

G. Afi smajthom b'uidnejja!

N. Ma nemminx uaħda!

G. (*bil ħleuua*) Sinjur, âfi tasseu...

N. Xejn m'hu minnu!

G. Naħlef li kiegħed ngħid is-seuua, sinjur!

N. Ara taħlef minn fuk, Ginies!

G. (*uaħdu*) Chif nakbad nfehmu issa? Irrid nehilsu,
mill għauġ, u hu...

N. Xejn, xejn! Jecce irrid takbad nemmen colma jigu
igħiduli, int ucoll taħbat ħażin miegħi!

G. X'geu jakelgħu fuki, sinjur?

- N. (*jiersak lejh u iġhidlu f'uidintu*) Għidli ftit, Ginies, u ara tiċhadli... Kàbel ma komt jien, dalgħodu, jakau chelleom xi tghi! u bejnietsom?
- G. Iva, sinjur: imma, dan ma għandu xejn x'jaksam.
- N. Fhimt, mela, x'inhi il biċċa collha! (*Ginies jistagħgeb*) Čajt u praspas ta bejnietsom!
- G. Ahfirli, sinjur, għandec teun l'int ma fhimtnix!
- N. (*jigħdu minn uidintu*) Ara, Ginies, x'int tghid! Fhimt? fhimt? Mela, jecce fhimtni... jecce tridni li nibka nħobboc...
- G. Imma, sinjur, li għidtlec collu minnu!
- N. Afi, ara tuebbes rasec, Ginies!... nieħeħ jigza lil iehor! Kiscom tlet itfàl! (*jittlak u imur*)

IL GĦAXAR XENA

GINESIU *uħdu*, *mbagħd* BASCAL u CHELINU

- G. Ma nistagħx nifhem dan x'inhu! Irrid nehilsu m'it-tigrib, u dan ir-ràs jiebsa ma iridx iuarrab! Izda, irid jeu ma iridx, nehilsu minnhom l'is-sinjur dauc iz-żeuġ ħallelin! Čhif nilmaħ il flixcum, uahitfu u inuaddbu m'it-tieka. Jigri li jigri, mbagħd! Imma, katt ma cont nàf x'ràs jiebsa għandu dan is-sinjur tiegħi!
- B. It-tabib.
- G. Idħol, sur duttur, okogħd. Is-sinjur f'camartu; sejjer ngħidlu biċ (*jittlak*).
- C. (*jokogħd bilkegħdu*) Nittemmih haun.
- B. (*billi jara lil Ginies iħares lejh bl'irrah, iġh uħdu*): Genna ix-xileb!... Collox sejjer ħarir!
- C. X'inkalagħlu l'is-sur Nàz? Čhellu xi għalja, hux?

B. Ghax... hejj hua jitlagħlu bħalchiecu xejn. Jieħu collox bil ebir!

C. Fuk hecc ngħidilcom dejjem teħdugħ b'it-tajjeb.

B. Izda, għād li jixħon fuk xejn, dic is-siegħa jargħa jibdielu u immansa bħall ħaruf.

C. Daks chemm nafu jien, ħadd: dan is-sur Nâz, kalbu tajjba. Izda, *gutta cavat lapidem*, ngħidu aħna bil latin: jigifieri, bil ktajra il ktajra tintela il ġrajra. Ftacar, Bascal, fil kaul malti li bil chelma it-tajjba, toħroġ il fâr m'it-ktajba. U daks chemm intcom tħobbuh...

IL HDAX IL XENA

NAZIU, GINESIU, u l'oħrajn

N. Merħba bċ, sur duttur.

C. Chif tħossoc, sur Nâz?... Tajjeb, hux?

N. Hecc u hecc, ngħaġġhu: imma, actarx ħazin jeu tajjeb.

C. Mela, id-duwa li tajtec, xejn ma sуетlec?

N. Iva; imma... nokogħdu bilkegħda l'euuelnett!
(*jokogħdu bilkegħda*).

C. Nistagħgeb, jecc ir-ricetta li tajtec...

N. Ir-ricetta sуетli ħafna; imma, daun in-nies li miegħi, jitilfuli moħħi!

G. u B. (*flimchien*) Jien?

^N Is-tu intcom! Tridu tieħdu ueoll?

Ħont nahseb li tħozzugh actar mn'hecc l'is-sinjur, daks chemm hu ta kalbu tajjba! (*Naziu iħarrec rasu. Ginesiu u Bascal iħarsu lejn vulwin,*

- u lejn is-sur Nâz*) Imma, int, sur Nâz, int kîs li ma tokogħdx tinchedd.
- N. Imma, għax chemm niflaħ nżomm, sur duttur? Naħseb li Ġobb chien fl'aħħar jieħodhom b'is-suat. Xi trid tagħmel!
- C. Chif għaddejt u il-lejl, sur Nâz?
- N. Hażin... mill aghâr. Kajla għalakt għajnejja!
- C. U rasec?
- N. Rasi nħossha iddur iddur bħall pinnur.
- C. U... mill bkija?
- N. Uhm! m'aħniex.
- C. Oħroġ il-lsieneċ, sur Nâz. Hallini immislec il polz (*Naziu iħallih jagħmel colma jidhirlu*) Għâda, l'aħjar, tieħu li sejjer nictibleċ (*johroġ carta u lapas, jicteb u jakra*): żeuġt euujiek... rabarbru... mħallat ma erbat euujiek... melħ ngliz... mba-għd... għall filgħaxija... żeuġ drammi... u nofs ipecacuana...
- N. X'uaħda din, sur duttur! chif? dan id-duua col-lu?... ankas žiemel.
- C. Le, le, xejn ma għandec żejjeđ, tâf, sur Nâz.
- B. Imm'illum jista jiecól is-sinjur, hux, sur duttur? (*Ginesiu iħares lejħ bl'ierah*)
- N. Iva, illum itimugh. Dan id-duua, għall mal lejl u għall għâda għa'r-riek.
- B. Nista nħauuarlu xihaga tajjba li jilgħak subgħajħ, hux, sur duttur?
- C. Jecc jithajjar jiecól, ma jagħmillux hażin.
- N. Le, le, minn għalija, ma nħossnix li għa-ndúk.
- B. Xihaga tajjba, imma, sinjur, li tkajjem il mejjtin mill kàbar.

N. U trakkadhom għall dejjem, hux, jecc jinzertau
hajjin ? Xejn, xejn, zalez u huauar... Brodu,
buljut, mixui, u xejn actar : collox bħalma dari.

C. Ichel hafif, ma haunx għalih : l'aħjar haġa għall
bniedem, biex ma jimbulmax.

B. Chif tgħidli, sinjur.

C. Kabel ma 'mmur, nixtiek ngħidlec chelmejn rās-
'mbrās.

N. Miegħec jien, sur duttur (*l'is-sefturi*). Intcom, issa,
morru (*iuarrbu*). X'għandna xi ngħidu, sur duttur?

C. (*jiersak lejh*) Hua inti baġt tixtri xi loppju ?

N. (*mistagħgeb*) Jien ? Le !

C. Ftit ilu, reabtajt fii spizzerija li kegħdin jarmau
Don Bosco Street, fil bini fejn hemm hafna ismijiet
gapponizi, tas-Sliema, cantuniera ma Dingli Street
u stakseuni jec: il-bierah filgħaxija, jien ordnajt
xi loppju għalie.

N. Din x'biċċa hi ?

C. Jien għidtilhom li le.

N. U min mār għand li spizzjar jarfa salibi ?

C. Il purcratur tiegħec.

N. Hu ?...

C. Hu, collu chemm hu !

N. Ah ! mela, minnu li għâdu chemm kalli Ginesiu.
(*isejjahħlu*) Ginies !

C. Ma stajtx ma ngħarrfecx b'dan.

N. Sur duttur, nizzichajr b'kalbi collha ! (*isejjaħ*)
Ginies ! Ginies ! Ginies !

IT-TNAX IL XENA

GINESIU, *u l'oħrajn*

G. Haun, sinjur !

N. Aghlak il bieb... Ah, hallelin!... Għidli, Ginesiu tiegħi, xi smajthom iġhidu dalgħodu lil Paulu u lil Bascal?

G. Semmeu fuk xi loppju biex irakkdûc bih, u mbagħid jisirkûc.

N. Ked tisma, sur duttur?

C. Biex ngħidlec, hàbat iġhaddili minn rasi, imma...

G. Biex jiehilsu minni, u lili iuarrbuni minn haun. bagħtuni il posta. Jien tlakt girja uahda, biex nilhak miegħec.

N. Jigifieri, li lhakt chilt, chiecu haduli i muftieħ minn buti, u serkuni sabieħ sabieħ!...

C. Tasseu li xortâc tajjba, sur Nâz!

N. Puh għalihom! mîn katt chien jobsor, uara li f'it-testment ctibtilhom legat... uara li dejjem habbejthom!... Gines, mûr il għassa, għid li Spettur jibagħtli zeuġ contistabbli, dahħalhom mill bieb iz-zgħir, u ibkgħu ittenneu it-tlieta sa ma nsejjhilcom. Itlak u mûr... għaggel!

G. Daluakt miegħec, sinjur.

N. Ismagħ. Għid lil Bascal li bgħattec jien.

G. Halli f'idejja, sinjur (*joħroġ*).

N. Sur duttur, x'jidhirlec, hux?... Tista tittenna dakxejn uahda, biex jec jicħduli, icolli ix-xhieda?

C. Isbaħ din! Bħal issa ma għandix mîn jittennieni.

N. Ara, ara, x'chienu sejjrin jagħmluli, x'jidirlec, hux, sur duttur? Bellgħuni li Gines m'hux ta mîn jafdah, u l'irid jisrakni. Mîn katt satagħ jobsor bihom illi riedu jisirkuni? Daks chemm ilhom għi... daks chemm cont ngibhom!

C. Mûr itlak ruħec f'idejhom!

N. Sur duttur, tridx tghaddi fil camra P'ohra: nah-seb li ma ndeuumeex uisk.

C. Isbah din, isbah din, sur Nâz! (*Jakbad il cappell u johroj*).

IT-TLETTAX IL XENA

NAZIU *uahdu*; *mbaghid* PAULU

N. Coss! x'hin nahseb li Ginesiu ried ighidli collox, u jien uebbist rasi ma ridx nisma! Hmâr!... jien il hmâr! Issa ked nintebah li huma serkuni, mita uahhlu f'Vitor! X'lifghât dahhalt f'commti, jien! U tarahom dejjem bil hleuaa, x'hin jiersku ichellmuni; u b'it-fmellâs taghhom jisirkuli kalbi! Mâr obsor! mâr obsor!... Miegħi, issa, għandhom jarauha! Nkegħedhom, jien!... Gejj xihadd... għandu icam li Paulu... Hu, collu chemm hu!

P. Gejj minn għand Diego ta Barzlona, fejn bgħattni niġbor il flûs li sliftu.

N. U x'kallec?

P. Kalli nargâ nasal uasla għandu hàbta tal erbgħa fuk nofs-inhar, biex itini l'elf u hames mitt scut.

N. 'Tinkala' għielec, int, Paul, Diegu ta Barzlona, dejjem ragel! dejjem zamun chelantu: ffit tiltàka bħalu! Kis li int issib ruhe għandu fil hin.

P. Halli fi hsiebi, sinjur. U Gines, reġa l'ura?

N. Iva, reġajt bgħattu għall haġ' ohra tal għàġla.

P. (*uahdu*) Rizki tajjeb!

Tâf, Paul, tectictlu xi haġa fuk li int għidti fuku.

U x'kallec?

N. Jahlef li xejn m'hu minnu!

P. Halliel li hu! U min fuk jahlef fil bâta!

N. Minn għalija, il ħalf ma nżommx miegħu ! U mîn fehsiebu jisrakni, b'rasu idur, chif ngħidle? jien, Paul !

P. Ahna ucoll nokogħdulu għassa : halli f'idejna!

N. Hecc seuaa, Paul... Daks chemm tħobbuni, Paul, nista norkod moħhi mistrieħ, hux?...

P. U chif le. sur Nâz? Daks chemm imissna nafu-
hulec għalli għamilt magħna !

N. Seuaa, seuaa, Paul; bosta nies igħidu hecc; imma, ffit li xejn iżommu magħha di'l fehma !

P. Minn għalija, dejjem hecc għibt ruħi !

N. U ngħid !... u ngħid !... Ma haunx bħalec, Paul !

P. Actar il kuddiem, nuric chemm nafulec, sur Nâz.

N. Kâbel ma 'mmut, jien ucoll, Paul, irrid nħallsec chif jixraklec għalli għamilt miegħi.

P. Minn għalija, ma nfittex xejn minn dan, le, sur Nâz. Ara katt taħseb f'dan !

N. Il ħin dieħel ġmielu, Paul; aħjar tgħid lil Bascal jaħsibli għall icħel.

P. Chif, għâdec xejn ma chilt, sinjur ?

N. Hua, ma tafx! L'euuel, il biċċa ta Ginies, mbagħd it-tabib, mbagħd haġa u mbagħd oħra, u il ħin ma jittenna il ħadd. Daluakt nargħa haun ; isa, ara l'icun collox fuk il mejda (*jidħol geuaa*).

L'ERBATAX IL XENA

PAULU, *mbagħd* BASCAL

P. (*ighid lil Naziu*) Daluakt collox fuk il mejja (*isejjaħ lil Bascal*) Bascal! Bascal! Collox sejjer ħarir għalina. Ix-xorti miegħi illum!... Daluakt

xejn ma icun jonkosni iżjed!... minn daun chemm irrid (*joghrok sebghu il ebir ma sebghu l'iehor; fil hin, jidhol Bascal*) Bas-al! collox ħarir! Ginies ħareġ; it-tabib giè, u mâr jilħak għastu...

B. Dan cont nafu!

P. Issa uħudna... u ix-xiħ irid jiecol! Isa, isa, mûr u akleb u ġib fuk il mejda...

B. Daluakt tarani haun! (*jittlak*)

P. Hece chif jaħbat jongħoż, naħtaflu il muħtieħ tal caxxa tal ħadid... nakbad dauc is-sofor b'San-ġorġ fukhom, ilekku, ħejj! u nixxala bihom fil cażini chemm irrid! Il ħalliel jinkàbad, għax is-sinjur iuaħħal f'Ginies...

B. (*jarġa l'ura bi platt, u mġharef, jlixcun u tvalja*) Tasseu li b'xortina illum! (*jifrex il mejda*)

P. Il loppju ferragħtu, hux?

B. (*jissocca jifrex u ighid*) Iva, collu! Għandu x'jongħoż is-sinjur!

P. Għandu sagħtejn, talankas!

B. Il flûs neħduhom flimchien, hux, Paul?

P. Xorta! mîn jieħodhom! Mbagħd nħalltu u naksmu.

B. Nigi miegħec... jecce m'hux ieħor, biex nara id-deheb ilekk... Gejj is-sinjur!... B'ir-riżk!

IL HMISTAX IL XENA

NÂZU, u l'ohrajn

imur jokogħd fuk il mejda) Illum il ġuġħ għamel ja... imma, l'actar li għandi, għacè ebir (*imid idu għall mġharfa*).

P. Illum f'aptitec, sur Nâz!

N. (*jiecol*) Illum, bil għali collu li għandi ... nħossni aħjar! (*jimla il tazza b'imbít*)

P. Nifrah, sinjur. x'hin urrac b'sahtee!

B. U jien ucoll, sinjur!

N. Nħossni aħjar, iva, x'hin niltaka' ma m'n iħobbni tasseu. (*lil Bascal*) Nsejtli il melħ!

B. Iva, ara! Hallini immur ngibule: (*hwa u sejjer*) Hec· jixrobha aħjar!

N. Paul, għidlu igħib zeuġ tazzi oħra u flixcun iehor minn dan l'imbít.

P. Dejjem taħseb fina, sur Náz.

N. Hece jixrak ma m'n igħib ruħu tajjeb!

P. Dan, għax int ta kalbe· tajjba, sur Náz.

N. (*ikún u iferrah it-tazza barra mi't-ticka*) Min katt chien jobsor bihom!... Issa nurihom chif jithallsu dauc h riedu ibellgħuli dan l'imbít! (*jarġa jimla it-tazza*) Arakom gojġin: x'uaħda din x'uićć tost għandhom!

P. (*hwa u dieħel*) Għidtlu lil Bascal għa't-tazzi.

B. (*ikieghed fak il mejda*) Haun hu il melħ, sinjur; u it-tazzi, u il flix un ucoll.

N. (*jiftah il flixcun, jimla tazza; u uakt li jimla l'oħra, iġhid*) Iva okogħdu; hudu sigġu u ejjeu magenbi.

P. u B. Kalbec ta anġlu, sinjur! (*jil uakt li igibu is-siggijiet, Nazin jibdel it-tazza, u ikieghed tiegħu kuldiem fejn ser jokogħd Bascal*)

N. Iva, okogħdu, isa!... Ixorbu b'is-saħħa tiegħi!

B. (*ikún, b'it-tazza f'ida*) F'ħajjete·, sinjur! (*jierok u jokogħd bilkegħda*).

P. (*jagħmel bħall Bascal, imma actar bil galbu*) Is saħħa tiegħec, sur Náz. Hajja tuila vilec u lil col-

mîn hu bħalec ta kalbu f'idejh. Viva is-sur Nâz!
(iħabbat b'it-tazza tiegħu ma ta Naziu, u jixorbu)

N. Saħħa għalcom! (jixrob)

B. (jakhbad jittenuieb u jitmattar) Ma nagħmlux li
xrobt l'imbit bil loppju? (iġħid lilu in-nifsu)

P. Dan l'imbit tajjeb fuk li tajjeb!... katt bħalu
ma xrobt f'għomri collu!

N. Käuui iżzejjed! Nibza li ser jitlagħli għa'r-rasi!
Nhossni irrid norkod.

P. Aħjar, aħjar! In-nghaž ħaġa tajjba.

B. (uaħdu) In-nghaž ked jagħmel bija (iniżżel rasu
fuk sidru u jorkod).

N. Naħseb li billi da'l-lejl ma għalaktx għainejja,
jagħmilli tajjeb nieħu nghaza.

P. Tagħmillec il g'id, sur Nâz. (uaħdu) Il loppju
ked jagħmel tiegħu!

N. X'ingħaž! Katt bħall dan ma ħassejt! (imid rasu
fuk dahar is-siġġu) Aħ!

P. (uaħdu) Orkod, xih, orkod!... Hecc irridec, sur
Naziu ta kalbi, biex innittfec suriet in-nies!
(iġħajjat) Sur Nâz! sur Nâz!... (ikûm) Rieked!
mîn ikajjmu, issa! ankas il kampiena ta Bir-
chircara! Aħjar nçakalku ftit, ħalli nara aħniex...
(içakalku) Sinjur!... Sinjur!... Tajjbin aħna!...
Bascal, isa, kûm minn hemm .. x'int tagħmel
hemmec?... Għandu icun li hu ucoll xorobha! Din,
issa, sabieħa! (iħarreu chemm jiflaħ) Bascal!...
isa, kûm. Għandhom icunu mbidlu it-tazzi. Aħjar
ħaliġa! Hs'iebu Bascal! (ifittez il muftieħ f'bût
Naziu. Izda hecc chi' idahħal idu f'bûtu, jisma):

B. (jitchellem rieked) Elf scut lili!

P. (mbažża, idur lejn Bascal) Bascal!... X'katgħa

tajtni... Isa, hallina m'ic-čajt tiegħec ! Kúm minn hemm ; x'int tagħmel ta b'ir-ruħec rieked ?

B. Elf... elf...

P. Kiegħed johlom ! X'katgħa tani, ruh ta fula ! (*jarja għall magħn Naziu*) Dac leħnu, tallagħli id-demmm għa'r-rasi ! Kalbi nħossha tħabbat tħabbat... trid tinkasam ! (*isib il muftieħ, ibusu*) Ah ! .. imbierec ta muftieħ !... issa nimla ic-čurniena b'id-deheb ! Ngorr collox għand ħija... U x'ħin Bascal ikúm... ntieħ is-sehem li jidħirli... (*jaħbat sejjer lejn il camra ta Naziu*) B'xortija illum tasseu !

N. (*jiftaħ għainejh u iħares ma duaru*) Offja għalie, eh ! Seuseuu chif ħsibt ! (*ikum fuk ponot sakaġħ, iħares mill bieb*) Il ġurdien daħal ġo'n-nassa... (*instemgħu ħsejjes ta flūs jaqgħu jo xcora*) Ismagħ... ismagħ ftit !... Halliel... daluakt jibdielec... Rieġa l'ura... (*imur jokogħid bilkegħda bħalma chien*).

P. (*b'čurniena f'idu*) Orrajt !... (*idaħħal il muftieħ f'būt Naziu*) Issa nitlak...

N. (*ikum b'rivolver f'idu*) Jiekaf hemm !

P. (*takagħlu ic-čurniena mu'idejh, jitricgħed, iberrak għainejh*) Ah !

N. Fejn cont sejjer b'dauc il flūs ?... Tchellem ! eħ ! din l'imħabba collha tiegħec, Paul, daks chemm jien ħabbejtec ?

L'AHĦAR XENA

Li spettur, il contistabbi, CHELINU, GINESIU u l'ohrajn

S. (*jakbad il Paulu minn għonku*) Jiekef !

N. (*jurih ic-čurniena u jijborħa mil lart*) Haun huma il flūs. Haun hu il ħalliel !

- S. (*lil Naziu*) Xi tridna naghmlu, sur Nâz?
- N. Aghmlu li għandom tagħmlu. Huduhom it-tnejn issa; mbagħd jarauha mal ġurin.
- S. (*lil contistabli*) Orbtuhom li tnejn.
- P. (*ġinatehed għarcubtejh kuddiem Naziu*) Aħfirli!
- N. Bhal issa, mûr il għassa!
- S. (*ikajjmu*) Isa, ma nitilfux żmien!
- G. Jahasra għalih! Nhossni ked naghdro, issa.
- N. Jigifieri, il ħalliel chien Ginesiu, għidli ftit, Paul?... Fejn marret dic l'imhabba collha tiegħec għalija?... Int cont sraktni, u uahħaltli f'Vitor... biex jien mort bgħattu il barra!... U issa int ridt tixħetha fuk Ginesiu.
- C. Għax nita ix-xitan idahħal denbu...
- N. Ix-xitan, dan xogħlu, sur duttur; imma, il bniedem jahtieg ġilkagħlu!
- S. (*lil contistabli*) Kajjmu lil dae l'ieħor... Bixxulu wiċċu bl'ilma.
- G. (*ineuulilhom l'imbit*) Hudu dan! Dan mbît, imma xorta uahda.
- B. (*l'ispettur ibixxlu wiċċu bl'imbit*) Aħ!... fejn jien?
- S. Kieghed f'idejn tajjba...
- B. Irbattuni?... Dan x'inhu?
- S. Dan il loppju!... Fejn huma il flûs?
- B. Il loppju?... Aħ, iva .. Paulu il flûs sejjer jaksamhom miegħi...
- S. Tiftacar, eh! Bħall issa ejja magħna, biex il flûs taksamhom ma Paulu il ħabs!

Fil faċċ. 32 (ta kàbel din), fl'AHĦAR XENA, il chelma *Jiekef* riedet tinchiteb *Jiekaf*; u iż-żeuġ chelmjiet *mil lart* riedu jinchitbu *mill art*.

- B. Sinjur, hemm għalih il côc tiegħee...
- N. Itlak u mûr, Bascal... mûr sajjar għa'n-nies tal
ħabs, iva...
- S. Saħħa, sinjur (*joħroj mal contistabli u jiehdu
magħhom il ħatjin*)
- G. Jaħasra għalihom!... Nagħdirhom!... Izda, iva,
ħakkhom!
- N. Ara, ara ffit, sur duttur, ara ffit fiex chelli nsíb
ruħi!... Imma, tgħallimt ħaġa illum.
- C. Xi tgħallimt, sur Nâz.
- N. Tgħallimt ma nimliex rasi b'it-tuellis u il ħleu-
ua żejjda ta xuhud l'iridu minnec.
- C. U din... din ħaġa gejjja minn żmien Żemżem.
- N. Tgħallimt ucoll nisma iż-żeuġ kniepel, kâbel ma
nemmen lil mîn jigi jimlieli rasi fuk il flieu.
- C. Din tasseu, iva, ta mîn ma jinsieha katt, għax il
għejra dejjem trid tilkegħilla: u il għejra gejjja
minn żmien Adam.
- G. (*uafdu*) Chemm hu minnu, dan!
- N. Li chiecu mort smajt minn Paulu u minn Bascal,
chiecu Ginesiu ma helisnix minnhom! Seftur tal
kalb, trid għożžu, l'euelnett għaliex jisthokklu;
u it-tieni, għax jakdie ahjar minn haddieħor. Li-
lec, Ginies, issa nicteb f'it-testment tiegħi, dac li
cont etibt il Paulu u lil Bascal.
- G. Ta ragel l'int, sur Nâz, lil mîn jisthokklu, tatih
l'imissu.